

meget maa dog enhver, der har gjort sig den Ulejlighed at læse Betænkningen igennem, erkende, at der deri er nedlagt et omfattende, alvorligt og alsidigt Arbejde. Man har søgt at skaffe til Veje alle de Oplysninger, som man overhovedet kunde faa til Bedømmelse af de foreliggende Spørgsmaal, og der turde ikke med Hensyn til noget af disse Spørgsmaal kunne nævnes et eneste Punkt, der kunde komme i Betragtning, som ikke har været gjort til Genstand for Forhandling, og om hvilket ikke den Anskuelse, som den samlede Kommission har haft, eller de Anskuelser, som de enkelte Medlemmer af Kommissionen have haft, ere blevne fremstillede. Jeg anfører dette, fordi det turde være, at adskillige ærede Medlemmer ikke kende Kommissionsbetænkningen. Det er ret forklarligt, at man, naar en saadan Betænkning kommer frem, ikke finder sig foranlediget til straks at læse den. Desuden har dette Ting siden den Tid faaet en hel Del ny Medlemmer, og selv de Medlemmer, der saaledes som den ærede Ordfører have læst den for et Par Aar siden, kunne meget vel have glemt dens Indhold. Det forekommer mig i alt Fald, at den ærede Ordfører paa adskillige Punkter ikke ganske erindrede, hvad der staar i Kommissionsbetænkningen. Kommissionen har i sin Betænkning delt de til den stillede Spørgsmaal i to Dele. Først har man taget Spørgsmaalet om, hvorvidt en Afløsning af de reelle Apotekerprivilegier maa anses for nødvendig eller hensigtsmæssig, og Spørgsmaalet om, hvorledes en saadan Afløsning bedst kunde udføres, dernæst har man under Forudsætning af, at en saadan Afløsning *ikke* maatte findes tilraadelig eller gennemførlig, undersøgt, hvorvidt den stadig tiltagende Pris af de reelle Privilegier kan modarbejdes ved Foranstaltninger af anden Art end Afløsning. Kommissionen stillede sig med Hensyn til det første Spørgsmaal saaledes, at et Flertal af dens 10 Medlemmer — nemlig 7 mod 3, hvilke sidste vare Apotekere — udtalte sig for Ønskeligheden af at komme til en Afløsning af de reelle Privilegier, naar dette kunde ske, uden at det blev uforholdsmæssig bekosteligt for Staten. De forskellige Veje, man kunde gaa, til Afløsningen af de reelle Apotekerprivilegier, blive, som Kommissionsbetænkningen udviser, prøvede. Der udtales først, at det simpleste var, at Staten indløste disse Privilegier efter den Værdi, de maatte antages at have, og at man da valgte en af to Veje: enten at gaa over til Statsdrift eller

ogsaa at lade Indehaverne af de reelle Privilegier træde ind i Rækken af de personlige Privilegiehavere saaledes, at de efter Afløsningen enten vedbleve at beholde Privilegierne eller kunde lade dem gaa over til andre; i begge Tilfælde vilde alle Privilegier være at behandle som personlige Privilegier.

Kommissionen var fuldstændig enig om, at der ikke kunde være Tale om at gaa over til Statsdrift. Den behandlede i øvrigt dette Spørgsmaal kort, blot med Bemærkningen om, at det upaatvivelig vilde blive en mindre heldig Drift, idet der, naar det skulde være Statsfunktionærer, der med fast Løn kom til at drive Apotekerne, vilde mangle den Spore for en god Forvaltning, som haves i den private Apotekers Interesse, ligesom ogsaa Udbyttet vilde blive betydelig ringere for Staten, end det havde været for de nuværende Apotekere. Om den Ordning, at Staten afløste de reelle Privilegier, saaledes at disses Indhavere traadte over i de personlige privilegerede Apotekers Række, gjorde Kommissionen opmærksom paa, at det vilde blive en dyr Foranstaltning. Forholdet var nemlig det — hvad den senere Erfaring har vist — at man med Afgiften af de personlige Privilegier i det højeste kunde regne med 1 pCt. af Indtægterne, medens de reelle Apotekerprivilegiers Kapitalisering og Indløsning — naturligvis efter den Indtægt, som Privilegierne give — vilde paaføre Staten en Udgift, ved hvilken man maatte regne med en langt højere Rente, enten man nu vilde regne med 3 eller $3\frac{1}{2}$ pCt. Altsaa, man kunde godt gaa den Vej, men det vilde blive kostbart for Staten, og man betvivlede, at Staten vilde gøre det. Vilde man undgaa en saa stor Bekostning, gaves der kun et Middel, ved hvilket Staten kunde faa en forøget Indtægt, der nogenlunde svarer til Størrelsen af Udgiften, og det var at forhøje Medicinaltaksten. Men samtlige Medlemmer af Flertallet vare enige om, at man hverken kunde tilraade at afløse med en saa stor Bekostning for Statskassen eller at forsøge at holde Statskassen nogenlunde skadesløs, ved at forhøje Medicinaltaksten. Saa gik man til at undersøge, om man ikke kunde naa til en Afløsning ved at følge det svenske Eksempel. I 1873 eller 1874 vedtog man i Sverige en Lov, der gik ud paa, at efter et vist Antal Aars Forløb — saa vidt jeg husker 50, muligvis er det ogsaa et andet Aaremaal — skulde Privilegierne bortfalde, idet man overlod til Indehaverne af de reelle Privilegier selv at danne en Amortisationsfond, hvad de